

Könyvtárostánárok Egyesületének közleménye:

2021-BEN KTE EMLÉKÉRMET KAPTAK

A Könyvtárostánárok Egyesülete (KTE) történeti elődje, a *Magyar Könyvtárosok Egyesülete* (MKE) Iskolai Könyvtárosok Szervezete húszéves évfordulójára emlékezve szakmai elismerést kifejező díjat alapított 2006-ban. A KTE emlékéremre a felterjesztési határidőig, 2021. október 20-ig 25 felterjesztés érkezett. Az *Életműdíjra* 9 kollégát, *A könyvtárostánári hivatásért* kategóriára 14 kollégát, az *Egyesületért* díjra 2 főt terjesztettek fel.

A kuratórium javaslata alapján a Könyvtárostánárok Egyesülete 2021-ben az alábbi kollégákat tüntette ki. A díjak átadására 2021. november 16-án a Könyvtárostánárok Egyesülete online Őszi Szakmai Napján került sor. Az év ígéretes könyvtárostánára kategóriában nem érkezett felterjesztés, így a díjat nem osztották ki.

A következő évi kitüntetésekre a felterjesztési határidő 2022. október 20. Figyeljünk egymásra, egymás munkájára! A KTE elnöksége folyamatosan várja a felterjesztéseket.

A KTE emlékéremről, annak alapító okiratáról, a korábbi évek díjazottjairól a KTE honlapján (<https://portal.ktep.hu/emlekerem2021>) lehet bővebben tájékozódni, ahonnan az ünnepélyes átadás videofelvétele és prezentációja is elérhető.

KTE EMLÉKÉREM – ÉLETMŰDÍJ – Heltmanné Mudri Zsuzsa

Heltmanné Mudri Zsuzsa saját bevallása szerint már kislányként, 5–6 évesen könyvtárosnak készült.

Közel 40 éve az Öveges Középiskola közkedvelt és megbecsült tagja. Könyvtárpedagógia szakos tanárként, közoktatás-vezetői szakdiplomával, számos tanfolyami végzettséggel rendelkezik. 1992-ben az elsők között kapott Tanácsosi címet, több helyi elismerést. A hiánypótló „Diszlexiás szakkönyvtár” létrehozását 2005-ben a Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkereszt kitüntetéssel ismerték el. Előadóként és szervezőként is részt vett a diszlexiával foglalkozó tanfolyamokon határainkon innen és túl. Speciális területe az iskola-szülő-tanuló kapcsolatrendszere. Tagja a Magyar Pedagógiai Társaság Szakmai Kollégiumának, alapító és tevékeny tagja a Dyslexiás Gyermek Fejlesztéséért Szakosztályának, a Könyvtárostánárok Egyesülete „Bölcsék Tanácsa” elnevezésű bizottságának.

A kezdetekben 3 ezer kötetes iskolai könyvtári állomány mára 22 ezer, Szirénben feltárt kötetet tartalmaz. *Öveges József*, iskolája névadójának emlékét egy állandó életmű- és iskolatörténeti kiállítás létrehozásával ápolja. A hagyományos könyvtár-

---

pedagógiai tevékenységek mellett nagy hangsúlyt helyez az olvasás népszerűsítésére. A mindig nyitott könyvtárjótól elhaladva bárki részese lehet az itt folyó munkának, bejelentés nélkül csatlakozhat izgalmas foglalkozásokhoz, előadásokhoz, könyvtári órákhoz.

Vezetése alatt az iskola könyvtára nem csupán az iskola lelke, központi szellemi műhelye, hanem a tehetségek felismerésének, kibontakoztatásának elsődleges színhelye is lett. Számátalan tanulót készített fel fővárosi, vagy országos versenyekre, megmozdulásokra, és segítette kibontakozásukat. Ezt bizonyítja az országos novellairó verseny 2. helyezése, az OSZK dísztermében átvett országos esszépályázat szintén 2. helyezése. Önmagában az ilyen eredmények nyilván nem érdemelnének külön elismerést, de ő ezeket az eredményeket diszlexiás diákokkal érte el a kiemelkedő képességű tanulóknak kiírt versenyeken. A tanulási és/vagy viselkedészavaros diákoknál a tehetség előbányászása, még inkább megmértetésen való felmutatása, mentorálása az igazi érdeme.

Tevékenysége messze túlmutat az elvárható kereteken. Nem csupán saját szakmai berkein belül mozog, hanem őt idézve: behozza a világot az iskolába. Az információ átadása kifejezett szenvedélye. 2005-ben ő hozta létre a minden évben megtartott Digitális Öveges Napot, ahol az SMS-bajnokság mellett (amit egyébként az iskola egy autista tanulója nyert meg), informatikatörténeti előadást, kiállításokat is láthatunk. 2011-ben a világon először hozott létre virtuális látogatást a CERN-ben (*European Organization for Nuclear Research*), amelynek igen nagy, országos visszhangja is volt. Az ötletet, a programot a CERN látogatóközpontja azóta szerepelteti kínálatában. 2013 decemberében a Nobel-díjas *Peter Higgs* személyes ajánlása, és a diákoknak szóló disszemináció színesítette a 300 öveges tanulónak és vendégeinek rendezett CERN-látogatást.

Heltmanné Mudri Zsuzsa tehetségfejlesztő tevékenysége jól dokumentálható, mivel ő szerkesztette az iskola egyéb kiadványai mellett a minden évben megjelenő 180–250 oldalas évkönyveket is.

A pandémia idején sem maradt az iskola könyvtár nélkül. 2020 márciusában, az online oktatás negyedik napjától működni kezdett az ÖV, az iskola virtuális könyvtára, amelynek igen nagy volt a látogatottsága, hasznossága.

Számos elismerése mellett a legfontosabbnak a diákparlamenten többször elhangzott kijelentést tartja: „Legyen hosszabb ideig nyitva a könyvtár!” A legkedvesebb címe a „mindenszakos tanár”. Ezek a címek, elismerések most még eggyel szaporodnak, a KTE Életműdíjjal.

Felterjesztő: az iskolaközösség egyetértésével *Perkó László* intézményvezető.

KTE EMLÉKÉREM – A KÖNYVTÁROSTANÁRI HIVATÁSÉRT – Paternainé Juhász Zsuzsánna

Paternainé Juhász Zsuzsánna 1984 óta megszakítás nélkül dolgozik a Debreceni Ady Endre Gimnáziumban magyartanárként, 1997 óta könyvtárostanárként. Ő az egyetlen olyan aktív pedagógus, aki alapító tagja az intézménynek. Több éven keresztül az informatika–könyvtár munkaközösség vezetője volt. Három gyermek édesanyja. Könyvtárhasználati ismereteket kezdettől fogva minden osztályban tanított. Tanítási módszereire a folyamatos fejlődés, az informatikai eszköztár teljes kihasználása jellemző. A kor változásait követve módszere egyre inkább az információkeresés, annak megtalálása, valamint a kritikus szemléletű feldolgozásán alapuló válaszkérés felé irányul. Nagy hatékonysággal alkalmazza a projektpedagógia módszereit, valamint a web2-es technológián alapuló ismeretelsajátítást is.

Hosszú évek óta készít fel tanulókat a *Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Versenyre*. 2012 óta tanítványai 5 első, 2 második, 1 harmadik és 1 ötödik helyezést értek el az országos döntőben. A 2020/2021. tanévben a II. korcsoportban 2. helyezést értek el diákjai.

Évek óta a Debreceni Egyetem megbízásából mentortanári, vezetőtanári feladatokat lát el a könyvtárostanár szakos hallgatók egyetemi képzésében. Legjelentősebb innovációs tevékenysége a 15 évvel ezelőtt létrehozott – azóta is működő és immár csaknem az egész Kárpát-medencére kiterjedő – irodalmi vetélkedő középiskolások és általános iskola felső tagozatos tanulói számára. A vetélkedő neve: *Olvass többet!* határtalanul – magyarul. Elsősorban nem a tartalmi ismeret dominál ezen a vetélkedőn, hanem a szöveg megértése, összefüggések felismerése, illetve a mű emocionális hatáskeltése. A vetélkedő legjobb helyezést elérő diákjait immár 10 éve pár napos nyári olvasótáborba viszi. Már hetedik éve meghirdeti az *Olvass többet!* Képzeld el! illusztrációs versenyt, amely az olvasásra ajánlott művekkel kapcsolatos rajzok, grafikák, képzőművészeti alkotások elkészítésére inspirálja a tanulókat. A vetélkedő a pandémiás időszakban is élt. A pandémia eredményezte azt is, hogy a 2020/2021. tanévben podcastsorozatot indított. Az olvasók, versenyzők hangfájlokat küldhettek, amelyekben felolvasták kedvenc részletüket, s elmondták, miért esett a választás az idézetre.

Az Olvass többet! határtalanul – magyarul jegyében a verseny eddigi 15 éve alatt három olvasáskonferenciát szervezett. Tervezi a 15 éves jubileumi konferenciát is az idei tanévben.

A gimnáziumában idén záruló Erasmus+ pályázat – Európai legendák, nemzeti irodalmi hősök – vezetője, főkoordinátora; aktív szervezője és szereplője is egyben. A pályázat 5 európai iskola 3 éves együttműködése alatt feladatának tekintette az olvasóvá nevelést, összpontosítva a kommunikációs, szövegértési, szövegfeldolgozási, produktív és digitális készségek, kompetenciák fejlesztésére. A műhelymunkákban kortárs szerzők is részt vettek mentorként, segítették a diá-

---

koknak a legendák újraértelmezését. A pályázat az *Olvasz többet!* jó gyakorlatot emelte európai dimenzióba.

2021 tavaszán részt vett a Debrecen az irodalom városa cím elnyerése érdekében létrehozott városi munkacsoportban.

Számtalan szakmai előadása és publikációja is bizonyítja, hogy felkészültsége 21. századi. Hivatástudata, sokszínű pedagógiai tevékenysége, a gyermekek szeretete és tisztelete egyaránt méltóvá teszi őt a könyvtárostanári hivatásért KTE Emlékéremre.

Felterjesztői: *Dobránszky Sándor*, a Debreceni Ady Endre Gimnázium igazgatója és a gimnázium Digitális pedagógiai és módszertani munkaközössége, valamint *Fenyvesi Judit*, a Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium könyvtárostánára.

KTE EMLÉKÉREM – AZ EGYESÜLETÉRT – Simon Krisztina

Simon Krisztina a szombathelyi főiskolán szerezte első könyvtáros diplomáját biológiatanár szakpárral. Az évek során folyamatosan végzett továbbképzések után meglévő diplomáját a Szegedi Tudományegyetemen könyvtárpedagógia-tanár mesterszak fokozattal is kiegészítette.

Pályáját könyvtárostánárként kezdte szülőfalujában, Kamuton. Majd Budapesten egy felsőoktatási könyvtárban helyezkedett el, de a pedagóguspálya visszavonzotta, napközis nevelőként dolgozott 5 évig. A könyvtár-pedagógia itt sem hiányzott a munkájából, rendszeresen tartott a diákoknak könyvtári foglalkozásokat.

Ezt követően 9 évig a Pesterzsébeti Pedagógiai Intézet könyvtárvezetőjeként és iskolai könyvtáros szaktanácsadójaként segítette a könyvtárostanárokat és az iskolai könyvtárügyet. Jelenleg már 7 éve újra könyvtárostánárként dolgozik. Szaktanácsadói munkája során is szorosan kötődött a könyvtár-pedagógiához. Vezette a kerületi óvodai könyvtáros és iskolai könyvtáros munkaközösséget és 2013-tól koordinálta a magyar és informatikai munkaközösség munkáját is. Mindeközben gyakran tartott gyerekeknek is foglalkozásokat, szervezett kerületi vetélkedőket, mint például a *Kerületünk Könyvkirálya* elnevezésűt. Az olvasás népszerűsítését szolgálta az az országos tehetségdöntő verseny is, melynek címe: *Olvasz velünk!* A kerületi programokról, eredményekről a negyedévente megjelenő *PEPITA* folyóirat főszerkesztőjeként számolt be.

Az új típusú szaktanácsadás bevezetésekor elsők között jelentkezett szaktanácsadói képzésre az iskolai szaktanácsadás területére. 2014 és 2015 között az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet részmunkaidős munkatársaként segítette a kollégákat. Munkáját minden munkakörében a kreativitás és lendület jellemezte. Mindig nyitott az új módszerekre, eszközökre. Így ismerkedett meg és vált szakértőjévé a papírszínháznak, melynek első hazai módszertani kézikönyvének írásában is részt vett. A fővárosi pedagógiai intézetek felszámolásakor nem volt kérdés számára, hogy a munkát könyvtárostánárként folytatja. Nagy lendülettel vetette bele magát

a gyakorlati munkába. Munkahelyein könyvtárat rendezett, szakköröket vezetett, kidolgozott egy tagozati résztervet, melyben a diákok első osztálytól felmenő rendszerben kéthetente vesznek részt könyvtárhasználati órákon. Kiemelten foglalkozik a hátrányos helyzetű gyerekekkel is nemcsak iskolájában, a József Attila Katolikus Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskolában, hanem tanodai és nyári táborok keretei között is.

2014 óta tagja a KTE-nek. A tagság 2016-ban bizalmat szavazott neki az elnöki poszthoz. Bár korábban nem volt az elnökség tagja, a hagyományokat megtartotta, és elhivatottságával, jó kapcsolatteremtő képességével együttműködők, támogatók bevonásával növelte az egyesületi munka hatékonyságát. Elnökként jó szervezőmunkával biztosította az elnökségi tagok hatékony együttműködését. Egyesületi elnökként képviseli szakmánkat a Szinnyei József-díj és az ODR bizottságában is. Lekszövő elnökként is szívén viseli az egyesület sorsát. Nagy energiákkal keresi az új elnökségi tagokat, és bízunk benne, hogy a tagság egy másik poszton további bizalmat szavaz majd neki, hogy a jövőben is segíthesse a szakmai érdekképviseleti munkát.

Felterjesztő: Könyvtárostanárok Egyesülete elnöksége.

KTE EMLÉKÉREM – AZ ÉV ÍGÉRETES KÖNYVTÁROSTANÁRA

2021-ban felterjesztés hiányában ezt a díjat nem osztották ki.

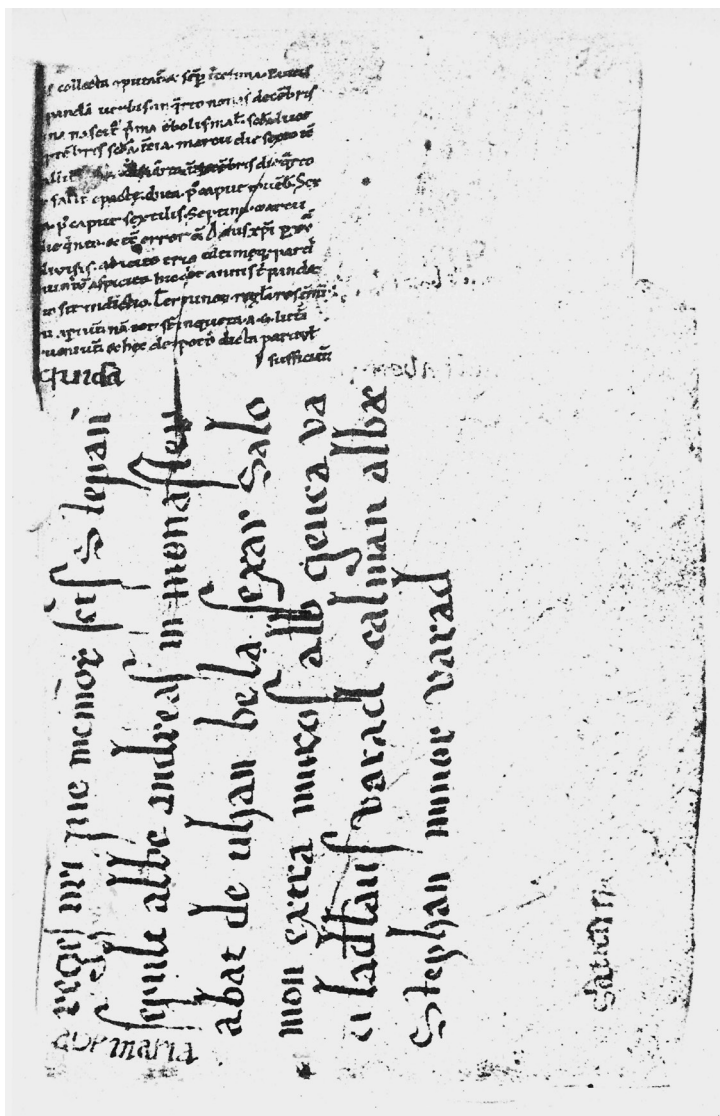
Molnár Ferencről 1911-ben megjelent grafika

Vadász Miklós (1911): Molnár Ferenc. *Vasárnapi Újság*. **58**. 31. 722.p. – eredeti, nyomtatott megjelenés. http://epa.oszk.hu/00000/00030/03013/pdf/VU_EPA00030_1911_36.pdf

Szenti Tamás (2015): Vadász Miklós – Molnár Ferenc rajz.jpg. In: Wikimedia [online] https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vadász_Miklós_-_Molnár_Ferenc_rajz.jpg – a kép digitális változata.

A kép Bárdos József *Molnár Ferenc, a színház megújítója* című tanulmányához kapcsolódik (32–46. oldal).

Részlet az első Magyarországon használt, talán itt is készült „iskolakönyvből”.

Az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár Mss III. 184. számú, *Tractatus de Cantica Cantorum* nevű kódexben található diákjegyzetet/tankönyvet a XII. század elején írták. A szövegeket egy diák másolhatta, kivonatolhatta tanulmányai során, majd az oktatásban – mintegy tankönyvként – használhatták az összeállítását. Tartalma révén bepillantást kaphatunk, hogy milyen tananyagot kellett elsajátítani egy káptalani iskolában hazánkban. Mészáros István elemző tanulmányt készített a „tankönyv” tartalmáról és forrásairól, majd elkészítette és az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum megjelentette a szöveg latin nyelvű leiratát.

A kép forrása – Mészáros István (1973): *A XII. századi esztergomi diákjegyzet*. Budapest, Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum.

A kép Tölgyesi József *A „vándordiak” Mészáros István professzor emlékére (1927–2021)* című megemlékezéséhez kapcsolódik (104–105. oldal).